

הכנסת

הכנסת העשרים
מושב ראשון

פרוטוקול מס' 51
מישיבת ועדת הכספים
יום שלישי, י"ב באב התשע"ה (28 ביולי 2015), שעה 11:35

סדר היום:

סעיפים 4, 5 ו-6 (2) מתוך הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 12), התשע"ה-
2015

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
מיכל בירן
איתן ברושי
אחמד טיבי
אורלי לוי אבקסיס
רחל עזריה
מיקי רוזנטל

מוזמנים:

דורית סלינגר – ממונה על אגף שוק ההון, משרד האוצר
הראל שרעבי – אגף שוק ההון, אוצר
צור גינת – מנהל תחום בכיר קופות גמל, משרד האוצר
ניב חנן – לשכה משפטית, משרד האוצר
שלי סבן – מחלקת הפנסיה, משרד האוצר
מיכל היימן – שוק ההון, משרד האוצר
עבד חסדייה – מנהל מחלקת קופות גמל, משרד האוצר
עדיאל רונן – רו"ח, משרד האוצר
דודי קופל – משרד המשפטים
רפאל דורפמן – סמנכ"ל ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך, איגוד חברות הביטוח
מאיר שביט – מנכ"ל, איגוד חברות הביטוח
טיבי רבינוביץ – מנהל קשרי חוץ, איגוד הבנקים בישראל
רן ונגרקו – עו"ד, איגוד הבנקים בישראל
עקיבא קלימן – יושב-ראש פורום מנהלי הסדרים פנסיוניים
אהוד כץ – מנכ"ל אדרת סוכנות לביטוח
דוד דהאן – נציג הארגונים החברתיים
אריה אברמוביץ – נשיא הלשכה, לשכת סוכני הביטוח
טוביה צוק – חבר לשכה, לשכת סוכני הביטוח
רועי מימרן – יו"ר, פורום החוסכים לפנסיה בישראל
גיל ברגפרוינד – כלכלן, המועצה הישראלית לצרכנות
גיל ברנגפוינד – כלכלן, המועצה הישראלית לצרכנות
שאול בשור – פעיל, המשמר החברתי

ייעוץ משפטי:

שגית אפיק
אייל לב-ארי

מנהל/ת הוועדה:
טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:
יפעת קדם

סעיפים 4, 5 ו-6 (2) מתוך הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 12),
התשע"ה-2015היו"ר משה גפני:

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 12), התשע"ה-2015. אני מבקש לחלק את החוק. אנחנו פיצלנו בחוק את סעיפים 4, 5 ו-6(2).

דורית סלינגר:

בסעיף 4 אנחנו מבקשים לטפל בהגדרה ברורה יותר של תקנונים של קרנות פנסיה, זאת מתוך כוונה להנגיש את זה יותר לציבור, לעשות אותם קריאים, לאפשר השוואה בין תקנון לתקנון. אנחנו לא מתערבים בנושאי הליבה של קרן הפנסיה, הכיסוי הביטוחי או מסלול ההשקעות שהיא מבטיחה. עיקר הכוונה שלנו הוא להסיר סעיפים מסיחים את הדעת שאין להם ערך מוסף למבוטח ושגורמים לאיזו שהיא מבוכה, אם לא בלבול, בזה שיש ערך מסוים לתקנון כזה על פני תקנון אחר. בסעיף הזה אין ולו מאום בכדי לתת למבוטח תוספת על תקנונים אחרים.

מיכל בירן:

אני מנסה להבין איך זה ייראה. אם תוכלי להרחיב זה יעזור. אני מנסה להבין האם זה לא יפגע בתחרות, ביכולת שלהם להציע אקסטרה. את אומרת שאלה דברים שמסיחים את הדעת. אני נוטה לזרום איתך, רק תתני דוגמאות כדי שנבין.

הראל שרעבי:

התקנונים הם מסמך משפטי. לנוסח הסעיפים וההגדרות בתקנונים יש משמעויות שגוזרות בסופו של דבר זכויות של עמיתים. הדקויות האלו משמשות את החברות המנהלות כשהן באות לשווק את מרכולתן ולהשוות בין המוצר שלהן למוצר של המתחרים שלהן. בהקשרים האלה יש כל מיני הבדלים קלי ערך שלעיתים הם בכלל מקריים ונובעים מחוסר תשומת לב בנוסח, ולעיתים הם מכוונים אבל הם לגמרי שוליים. אני אתן דוגמה או שתיים. הגדרת אלמנה בקרן פנסיה מסוימת יכול שתדרוש ניהול משק בית משותף למשך שנה, ובתקנון של קרן אחרת לא תהיה דרישה לניהול משק בית משותף במקרה שהם נישאו כדין, רק במקרה של ידועים בציבור. כל מיני הבדלים מהסוגים האלה. אני מניח שרוב האנשים שהאזינו לי עכשו לא יודעים בכלל על מה דיברתי. אין סיבה שבמקרה של פטירת המבוטח, אלמנתו תוגדר בקרן פנסיה אחת בהגדרה מסוימת, ובקרן פנסיה אחרת בהגדרה אחרת. בסוף זה קרן פנסיה. אין סיבה שיהיו הבדלים בדקויות האלו. אלמנה היא אלמנה היא אלמנה. צריכה להיות הגדרה אחידה בכל התקנונים. אם משהו נכון לקרן פנסיה אחת, הוא נכון לכולן. לא צריך להיות בזה הבדל.

אייל לב-ארי:

זה ייצור שינוי בתקנונים.

הראל שרעבי:

אם זה קיים בחלק מהתקנונים, אז זה קיים, ואם בחלק מהם זה לא קיים, אז נתקן את הדברים. אין פה בהכרח גריעה או הוספה. זה מאוד תלוי מה מקובל בשוק. הנטייה שלנו היא ללכת על המכנה המשותף הגדול.

אייל לב-ארי:

אם זה משנה, אז זה יכול ליצור גריעה או הוספה.

הראל שרעבי:

זה יכול ליצור גריעה או הוספה, לא בהכרח גריעה.

שגית אפיק:

זה יכול לגרום לפגיעה בזכויות של המבוטח? אם זה יפגע בזכות מהותית של המבוטח - - -

דורית סלינגר:

כל המטרה היא צרכנית. אם זה סעיף שיש לו ערך, מן הסתם אנחנו לא נסיר את הערך הזה. אנחנו לא בעד לתת פחות, אנחנו בעד לתת יותר. אנחנו בעד לתת, לא לכתוב דברים שאף אחד לא מבין.

מיקי רוזנטל:

יש פה אפשרות שתפגעו בזכויות של אנשים.

דורית סלינגר:

יש לנו את המידע המספיק באגף של משרד האוצר להיות מודעים למה יש ערך ולמה אין ערך. אנחנו לא במהות הביטוחית של התכנית, אנחנו בסעיפים שזה טוב לכתוב אבל אין בהם שום מהות.

מיקי רוזנטל:

הדוגמה שניתנה פה היא לא מהסוג שאת חותרת אליו. אם זה שינוי בהגדרת בן זוג שזכאי לקבל את קרן הפנסיה - - -

דורית סלינגר:

זה כלפי המכנה הרחב.

מיקי רוזנטל:

אז יש פה שינוי מהותי.

הראל שרעבי:

אנחנו בהקשרים האלה נלך למכנה הרחב והנכון מבחינה פנסיונית.

אורלי לוי אבקסיס:

איך זה יתבצע הלכה למעשה? מה, תעברו תקנון תקנון?

דורית סלינגר:

אנחנו עובדים על תקנונים.

אורלי לוי אבקסיס:

מה שאני מנסה להבין זה האם יהיה לכם מן סעיף סל כזה של מה מותר ומה אסור ומתוך זה יבחרו החברות מה הן מכניסות לתקנון, או שאתם בעצם תבואו ותאמרו: אנחנו נעבור תקנון תקנון, כאשר אנחנו נמחק כל דבר שנראה לנו כאות מתה או כמשהו שאמור להטעות או לבלבל? אם זה כך זה בסדר, אבל לפי הדוגמה, הידועה בציבור לא תמיד נכנסת תחת ההגדרה.

הראל שרעבי:

היא תמיד נכנסת.

אורלי לוי אבקסיס:

צריך סעד משפטי כדי להגדיר אותה כאלמנה.

הראל שרעבי:

תמיד נכנסת ידועה בציבור בכל התקנונים. כמו שאמרת, ההבדל הוא לא ביחס לידועה בציבור, אלא לכל מיני קריטריונים ספייסיים אחרים.

היו"ר משה גפני:

מי לידנו יתקע שלא תנצלו את הסעיף הזה לעשות דברים דרמטיים? החוק יאפשר לכם את זה.

מאיר שביט:

רק הניסוח של הסעיף יבטיח את זה. הניסוח לא מבטיח.

הראל שרעבי:

המטרה היא לייצר למבוטחים מוצר פנסיוני טוב. הספייסיים האלה מונעים מהחוסך את היכולת להשוות את המוצר שהוא רוכש.

גיל ברגפרוינד:

מאז שהממונה הנוכחית נכנסה לתפקידה הרבה מאוד תקנות הן לטובת הצרכן. אני חושב שטוב שכך. בהרבה מאוד דברים אני אתן את הקרדיט. לגבי הנושא הזה אני מסכים, אני רק חושב שצריך לרשום בסעיף או לחשוב איך לרשום האחדה, הנגשה ופישוט הזכויות. בסך הכל יש פה כוונה טובה, רק צריך לראות שכל התקנונים יקבלו את המכנה הרחב והמשותף שלהם לטובת הצרכנים.

אורלי לוי אבקסיס:

האם נוכל לעשות השוואה בין כסויים כאלה ואחרים בצורה הרבה יותר פשוטה גם אצל בן אדם שאין לו את הידע ואת הכלים לעשות את זה?

דורית סלינגר:

זאת המטרה.

אורלי לוי אבקסיס:

המטרה היא ידועה. השאלה אם לאחר הביצוע הזה זה באמת יהיה בצורה כזאת כמו שנאמר פה.

דורית סלינגר:

אנחנו יכולים לכוון אותו לפרמטרים העיקריים שמבדילים בין תכנית לתכנית. זה יכול להיות העלות שלה.

אורלי לוי אבקסיס:

יש סעיפים. כל חברת ביטוח מחליטה מתוך הסעיפים שלכם. האם תוכלו להשוות מה נכנס מתוך הסעיפים ומה לא נכנס?

דורית סלינגר:

הסעיפים העיקריים, למעט מסלולי הביטוח והדברים הרלוונטיים לתכנית הביטוח עצמה, יהיו פחות או יותר אחידים. אנחנו רוצים לכוון את הצרכן שידע במה הוא צריך להתמקד, שלא יתמקד בסעיפים שלא נותנים לו ערך. הוא צריך להתמקד באיזה מסלול הוא רוצה, הוא צריך להתמקד במחיר שמציעים לו וברמת השירות שאותה קרן נותנת. הוא לא צריך להתמקד בדברים אחרים.

מאיר שביט :

אני רק רוצה להפנות את תשומת לב חברי הכנסת לכמה נושאים שעולים מהסעיף הזה ולהציע לכם שתי הצעות כיצד לנסח נכון את הסעיף. הסעיף לכשעצמו לא לגמרי מפריע לנו. קיימת היום סמכות לממונה. כל תקנון של קרן פנסיה עובר אישור של הממונה. יש לה סמכות להגדיר כל דבר שהיא רוצה שהוא יופיע בתקנון באמצעות חוזים.

אנחנו חוששים מדבר אחד. אנחנו חוששים מכך שעל מנת שהכל ייכנס למסגרת של מחשבונים שיאפשרו השוואה, ואנחנו מדברים פה על הסכם רב פרקים, מאוד מורכב - - אני מזכיר שיש חוק שלם שעובד על כך שהציבור יזכה לקבל ייעוץ פנסיוני. האם הפישוט הזה יבטל את כל הייעוץ הפנסיוני, לא צריך יותר יועצים פנסיונים? אנחנו פוחדים שהכוונה מאחורי הסעיף היא להגיע לתקנון אחיד. פעם שמעתי ממישהו במשרד הממונה שאמר שקרנות הפנסיה צריכות להיות לחם אחיד שחור, כאשר כל מי שרוצה משהו קצת מעל לזה צריך ללכת לחברות הביטוח לקבל את זה משם.

מיקי רוזנטל :

זה לא בהכרח סותר.

מאיר שביט :

אני לא מתנגד.

היו"ר משה גפני :

מה אתה מציע?

מאיר שביט :

תוודאו בניסוח של הסעיף הזה שאין כוונה להביא לתקנון אחיד בקרנות הפנסיה החדשות כמו שהוא קיים בקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר. יש תקנון אחיד במדינה הזאת. הכוונה להכניס את הכל למחשבונים עלולה להביא לתקנון אחיד. אם לא, בוא נוודא שזה אכן מנוסח כך. אין לנו בעיה עם ההשוואה, ההבהרה והאיחוד. דווקא הדוגמה שנתן ידידי הראל שרעבי נכונה בנושא של אלמנות, הגדרות של יתומים.

היו"ר משה גפני :

את מה שהוא אמר שמענו. מה אתה מציע?

מאיר שביט :

אני בעד ההצעה להרחיב, הבעיה שלנו זה שלא יבוטלו סעיפים ייחודיים שקיימים היום בקרנות הפנסיה, או שייאסר על קרנות הפנסיה להכניס סעיפים ייחודיים בגלל שהוספה של סעיפים ייחודיים תקשה מטבע הדברים על השוואה בין התקנונים.

אורלי לוי אבקסיס :

אם המהות היא הרחבת זכויות, לפי מה שהבנתי, זה לא ייפסל, רק אם זה ניסיון להטעות או לגרום לאיזה שהוא מצג לא בדיוק - - -

מאיר שביט :

אני מציע שתקפידו בניסוח של הסעיף.

אורלי לוי אבקסיס :

ובלבד שאין בזה למנוע - - -

מיכל בירן:

בחלק מהדברים לא ברור אם זה מרחיב או לא מרחיב. יכול להיות מצב - - -

אורלי לוי אבקסיס:

זה עובר דרכם. הם יקבעו אם זה מרחיב או לא.

מיכל בירן:

זה עובר דרכם, כי מנענו לפני חצי שנה שזה יעבור לאישור בהתנגדות. אני רוצה להגיד רגע משהו בשבחה של התחרות. יכול להיות שתבוא איזו קרן פנסיה ותגיד עכשיו איזה שהוא סעיף שאנחנו כרגע לא יכולים לדמיין.

מאיר שביט:

רבותי, אתם לא צריכים לדמיין, תנו לי לתת לכם דוגמה. אל תאפשרו תיקונים רטרואקטיביים. אם קיים היום תקנון - - -

מיקי רוזנטל:

לא מוצע פה.

מאיר שביט:

לא כתוב פה שלא.

דורית סלינגר:

מה זה "רטרואקטיבי"? אם יש דברים שהם מסיחים ואין להם ערך, אין טעם שהם יהיו שם. אם תבוא קרן פנסיה ותציע להרחיב, אני אשמח לחזות בזה. בוודאי שאנחנו נאשר את הדברים האלה. יש לנו פה מטרה, אנחנו לא פה לעשות קו עיצור. לא ראינו את הייחודיות של היתרונות שהציעו קרנות הפנסיה בתכניות הקיימות. משם אנחנו באים. בוודאי שאין פה כוונה לא לבוא ולתת לציבור ערכים מוספים אם הוא נזקק להם, השאלה אם הוא נזקק להם.

מאיר שביט:

בקרנות הפנסיה החדשות, אובדן כושר עבודה מזכה בברירת המחדל את המבוטח ב-75% ממשכורתו כפי שהיא מחושבת בכל התקנות, ולא איכפת לי שהאוצר יגדיר איך היא מחושבת. זה לא קיים בתקנון האחד של קרנות הפנסיה הוותיקות, שהוא תקנון שנכתב על ידי הממונה. אם נכנסת שם בגיל שלא מזכה אותך בפנסיה של 70%, אובדן כושר העבודה שלך יהיה יותר נמוך. איך זה הגיע לקרנות החדשות? אך ורק דרך התחרות. אני ממש יכול להגיד לכם מי הקרן שהתחילה את זה. דוגמה נוספת זה נושא של נשים בשמירת היריון. זה ייחשב לאובדן כושר עבודה. זה לא היה במקור, זה נכנס דרך התחרות.

אורלי לוי אבקסיס:

היא לא מבטלת את התחרות. התחרות תהיה תחרות אמיתית. אתם רוצים להוסיף זכויות? שאלו יהיו זכויות אמיתיות, לא איזו נקודה שאין לה שום ערך למבוטח.

מיקי רוזנטל:

צודקת הממונה. אפילו אני, שאני יודע לקרוא מסמכים משפטיים, מקבל לפעמים ניירות מחברות הביטוח שזה סינית. אי אפשר להבין מה אתם רוצים.

מיכל בירן:

אני סופקתי מתשובת הממונה.

מיקי רוזנטל:

המטרה היא טובה וראויה, השאלה איך מבטיחים אותה.

מאיר שביט:

את לא רוצה שזה יופיע - - - ?

מיכל בירן:

בכל מקרה, התקנונים שלכם עוברים דרכם. הם פשוט יאשרו את זה.

מאיר שביט:

אני פוחד מפשטנות יתר.

אורלי לוי אבקסיס:

ובתנאי שזה מוסיף זכויות. איפה שיש הוספת זכויות - - -

דורית סלינגר:

זה מובן מאליו.

מיקי רוזנטל:

יש 5 סעיפים שהם מהותיים לפנסיה. האם הסעיפים האלה יופיעו בפתח התקנון של הקרן ויהיו מחייבים? זה יעזור לקליינטים. הקרן הזאת מבליטה את האפשרות שלה לתת לך הטבה כזאת, הטבה כזאת, אבל זה בסעיפים הבאים. אם תעשו האחדה כזאת, זה יעזור מאוד גם לי.

אורלי לוי אבקסיס:

השאלה אם אנחנו סוגרים פה את התחרות או לא, כי התחרות מביאה לתמורות נוספות מבחינת הלקוח.

דורית סלינגר:

אנחנו יותר מאשר נשמח שתהיה תחרות.

אורלי לוי אבקסיס:

אז בוא נסיף את המילים "ובתנאי שהתוספות הללו באמת מביאות זכויות פרט לתקנון האחיד".

דורית סלינגר:

אנחנו נבדוק מה קורה בניסוח. אנחנו מדברים בצורה גלויה ומלאה על תוספת של זכויות אמיתיות. אם צריך לעדכן תקנון קיים כי יש פה סעיפים שלא צריכים להיות, הוא יתוקן. אם יש עוד תוספת, מצוין, לא יגעו בזה.

מיקי רוזנטל:

מה יקרה במקרה של חילוקי דעות, כשאת תחשבי שזה סעיף סל אבל תבוא חברת הביטוח ותגיד -

- - ?

דורית סלינגר:

יש לנו דו שיח לעיתים. אם בדו שיח הזה נשתכנע שיש ערך לזכות הזאת, היא תישאר.

היו"ר משה גפני :

יש בעיה בניסוח. הניסוח נותן פה כר נרחב שאין לו הגבלה. אנחנו שואלים אם אפשר להוסיף את המילים "ובלבד שלא תפגענה זכויותיו המהותיות של המבוטח" או משהו כזה. זה לא יקרה בתקופה שלכם, אבל יכול לקרות שבעוד כמה שנים יהיה מישהו שינצל את זה לרעה.

הראל שרעבי :

הסעיף הכללי שמסמיך את הממונה לפקח על כל תחום קופות הגמל, מסמיך אותה וקובע שהיא יכולה לתת הוראות לצורך שמירה על עניינם של העמיתים. כך כתוב היום בחוק. הממונה פועלת כדי לשמור על זכויות המבוטחים. איפה הבעיה בקרן פנסיה? בקרן פנסיה, מאחר וזה ביטוח הדדי, כל טוב הוא רע למישהו אחר. אני אסביר למה. אם אני מרחיב איזה שהוא כיסוי ביטוחי באופן לא אחראי, המשמעות היא שאולי ביחס לעמית מסוים הגדלתי, דאגתי או שמרתי עליו, אבל כל העמיתים האחרים נפגעים.

אורלי לוי אבקסיס :

למה?

הראל שרעבי :

כי זה ביטוח הדדי. אם אחד נהנה, זה בהכרח על חשבון השני. כשאנחנו מדברים על שמירה על זכויות של מבוטחים, השאלה שנשאלת היא של מי, האם שלו או של כל השאר. כשנכתוב כזה דבר בחוק, אז בכל צעד שלא נרצה לעשות יגידו לנו: "יופי שאתם דואגים לכלל, אבל יש פה פרט שנפגע וזה בחוסר סמכות". אנחנו לא רוצים להגיע לשם. צריך לזכור שכבר היום כל פעולותיה של המפקחת והממונה נובעים מסמכות שקבועה היום בחוק שהיא לצורך שמירה על עניינם של המבוטחים. ברור שכל דבר שהמפקחת עושה הוא לצורך שמירה על עניינם של המבוטחים, אבל להכניס את זה בתוך הסעיף של התקנון ישים אותנו בהגדרה בתוך לקונה.

שגית אפיק :

אתה מסכים להוסיף את המילים "והכל לצורך שמירה על עניינם של מבוטחים" בסעיף הזה?

הראל שרעבי :

אין בעיה.

מאיר שביט :

נראה לי שיותר נכון שתכניסו את זה על דרך השלילה, כלומר שלא לפגוע בזכויות.

אורלי לוי אבקסיס :

לא לפגוע אומר שאתם תתנו סעיפי סרק. אני רוצה להיטיב. יש סעיפי סרק שהציבור אדיש אליהם, המבוטח אדיש אליהם. למה להוסיף ולבלבל?

היו"ר משה גפני :

הם צודקים. כל העיקרון הוא עיקרון שצריך - - -

מאיר שביט :

אני מסתפק בזה שהממונה הצהירה פה יחד עם אנשיה שהיא לא מתכוונת להגיע לתקנון אחיד.

היו"ר משה גפני :

אתה קיבלת את ההצהרה של הממונה על שוק ההון וזה בסדר גמור, אבל אנחנו מבקשים להוסיף את המשפט הזה.

שגית אפיק:

"והכל לצורך שמירה על עניינם של מבוטחים".

דודי קופל:

בסעיף 16 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) הממונה רשאי ליתן הוראות בדבר זכויות וחובות של עמיתים בקופת גמל אשר ייקבעו בתקנון קופת גמל וניסוחו, והכל לשם שמירה על עניינם של העמיתים; הוראות לפי סעיף קטן זה יכול שיינתנו לגבי כלל קופות הגמל, לגבי קופות גמל מסוג מסוים או לגבי קופות גמל למטרה מסומת."

אייל לב-ארי:

השאלה אם לא כדאי לכתוב ברישא את המילים "רשאי לצורך שמירה על עניינם של העמיתים ליתן הוראות".

שגית אפיק:

זה לא משנה.

דודי קופל:

בסעיף 20 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "תשלום הכספים לקופת הגמל בעד עובדו" יבוא "ואת שיעור ההפקדה בעדו" ובמקום "בקופה מסוימת או בקופה" יבוא "בקופה מסוימת, בסוג מסוים של קופות או בקופה";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) נקבעה בדין או בהסכם התניה בניגוד להוראות סעיף קטן (א), ולפיה שיעור ההפקדה לקופת מסוימת או לסוג מסוים של קופות או לקופה שתיבחר מתוך רשימה מסוימת של קופות, יהיה גבוה יותר משיעור ההפקדה לקופות או לסוגי קופות אחרים, יהיה העובד זכאי לשיעור ההפקדה הגבוה מבין השיעורים שנקבעו כאמור, עד לתיקון הדין או ההסכם";

(3) בסעיף קטן (ד), אחרי ההגדרה "מסלול ברירת המחדל לפיצויים" יבוא:

"שיעור ההפקדה" – כל אחד מאלה:

(1) שיעור מרכיב תשלומי המעסיק, לרבות השיעור המרבי של תשלומי המעסיק לרכישת ביטוח מועדף כהגדרתו בסעיף 32(14) לפקודת מס הכנסה, שהעובד זכאי לו לפי הדין או הסכם, ולמעט תשלומי המעסיק למרכיב הפיצויים;

(2) שיעור תשלומי המעסיק למרכיב הפיצויים."

דורית סלינגר:

אנחנו רוצים ליצור חוסר העדפה של מעסיק לגבי מכשיר פנסיוני שהמבוטח רוצה לבחור, או משהו בדומה לזה. יש כמה ניגודי עניינים אפשריים. אני מדברת פה על גובה ההפרשות שהוא מפריש לטובתו. אם אותו עובד בוחר קרן פנסיה, הוא מפריש לטובתו 6%, אם הוא בוחר בתכנית של ביטוח מנהלים, הוא מפריש לטובתו 5%. כדי לעמוד בסעיף 14, הוא מפריש גם אובדן כושר עבודה עבורו. באובדן כושר עבודה הוא משלם את זה בצורה נפרדת. הוא מבטיח אובדן כושר עבודה שהעלות שלו היא יחסית נמוכה, כי הסוכן או אותו אדם שעובד איתו, היועץ, משיג לו את אותו אובדן כושר עבודה במחיר יחסית נמוך. מי משלם את זה? משלם את זה בסופו של דבר העובד. עובד א' באותו ארגון קיבל הפרשה של 6%, ועובד ב' באותו ארגון קיבל 5% ועוד חצי כי המעביד שילם לו. מה שאנחנו מבקשים פה זה לא לומר כמה, אלא

מבקשים ממעסיק לקבוע מה סל ההטבות שהוא רוצה לתת לעובד, שזה יכול להיות 6%, 5.8%, 6.5%. מתוך אותו סל שהוא זהה לעובד א' ולעובד ב', עובד א' ילך לקרן פנסיה וישלם x, עובד ב' ילך לפוליסת ביטוח וירכוש ביטוח מנהלים. אם המעסיק באמת באמת דואג לעובדיו, הוא גם ינהל מו"מ עבורם כדי להשיג להם את המחיר האופטימאלי של אובדן כושר עבודה. העובד לא ייפגע בזה שהוא קיבל פחות הפרשות מהמעביד. זה להביא לשוויון באותו מקום עבודה על ידי המעסיק בהפרשות. אנחנו לא קובעים מה גובה הסל, אבל זה יהיה זהה לעובד א', ב', ג' וד'. זאת מטרת הסעיף.

אייל לב-ארי:

למה נדרשת העברה של שיעור ההפקדה? הסעיף בנוסחו היום כולל את שיעור ההפקדה מבחינת ההתניה, מבחינת יכולת הבחירה. חלק מהבחירה של העובד זה גם שיעורי ההפקדה.

הראל שרעבי:

פרשנות תכליתית של סעיף 20 הייתה מובילה לכאורה למה שאייל אומר בצדק. סעיף 20 אוסר התניה של המעסיק על בחירת המוצר הפנסיוני של העובד. המחוקק נתן לעובד את הזכות המלאה לבחור את המוצר הפנסיוני שלו מבלי שהמעסיק שלו יתנה איזה שהם תנאים, לכן הפרשנות התכליתית של הסעיף הזה גם אומרת שלא יכול להיות שמעסיק יתנה דה פקטו את בחירת המוצר הפנסיוני של העובד באמצעות התקציב שהוא מעמיד לרשותו. אני מסכים לגמרי עם אייל. אלא מה? מאז שחוקק החוק ב-2005, השוק, אולי מחוסר הבנה או תשומת לב, המשיך לפעול באופן הזה. כדי שיהיה ברור שהדבר הזה הוא לא בסדר, בחרנו בחקיקה להבהיר את העניין הזה. הסיבה שההגדרה של שיעור ההפקדה מפוצלת באופן שבו היא מפוצלת היא כי המעסיק מעמיד שני סוגי תקציב לטובת העובד: האחד, מרכיב תגמולי מעביד, השני, מרכיב הפיצויים. אנחנו רוצים שביחס לכל אחד מהם הוא יהיה אדיש.

אורלי לוי אבקסיס:

מה שאנחנו אומרים זה שכל העובדים ייהנו מאותם תנאים.

דורית סלינגר:

מאותו תקציב.

אורלי לוי אבקסיס:

יבחר כל אחד איך הוא מחלק את התקציב. ידע כל אחד שנותנים לעובד x ולעובד y את אותו תקציב.

הראל שרעבי:

מה שיותר חשוב זה שהמעסיק, אפילו אם יש לו רק עובד אחד, לא יתנה את שיעור התקציב שהוא נותן במוצר שהעובד יבחר.

דודי קופל:

רק לחדד מה שאמר הראל לגבי שיעור ההפקדה. הרעיון הוא שלא ניתן יהיה לעשות מניפולציות על ידי העלאה בפיצויים והורדה במרכיב תשלומי המעסיק. כל אחד מהם ייבחן בנפרד.

היו"ר משה גפני:

תשלומי המעסיק יעלו?

דודי קופל:

הם יהיו אחידים. תשלומי המעסיק קבועים היום בצו ההרחבה.

עקיבא קלימן:

אני חושב שהצגת הדברים היא ממש לא טובה ולא נכונה. מדינת ישראל חוקקה חוקים שלפיהם יש דיפרנציאציה בין עובדים. לעובד שיש סעיף 14 יש כאלה תשלומים, לעובד שיש קרן פנסיה יש תשלומים אחרים, ולעובד שיש פנסיה חובה יש תשלומים אחרים. המדינה יכולה לבוא ולהגיד - אני בעד שהמדינה תבוא ותפשט את זה - שהמעביד יקבע לכל העובדים אותו סוג של הפרשות. אין בעיה עם זה. לבוא ולהציג את זה כאילו ישבו המעבידים במחשכים עם כל מיני אנשים ואמרו: זה יקבל 6%, זה יקבל 5% וזה 4%, זה פשוט לא מדויק. המדינה קבעה את האחוזים האלה. המדינה רוצה לשנות את זה, סבבה, אבל אי אפשר להציג את זה כאילו באו אנשים ועשו נגד אנשים אחרים. זה פשוט לא מדויק ומקומם.

דבר שני, זה משפיע על הרבה מאוד חוקים אחרים. השינוי הזה צריך לבוא גם בחוקים ההם. זה לא יכול לבוא לבד, כי אז יהיה חוק אחד שאומר שצריך להפקיד 6%, חוק שני שאומר שצריך להפקיד 5%.

רועי מימרן:

אני רוצה להצטרף לדברים שאמרה הממונה על שוק ההון. אני אישית יכול להעיד שכשבאתי למקום עבודה של חברת הייטק גדולה אז אמרו לי: אם אתה רוצה להפקיד לביטוח מנהלים, יפקידו לך 5% תגמולי עובד, 5% תגמולי מעביד - בקרן פנסיה זה יוצא 5.5%-6% - כאשר הפיצויים הם אותו דבר. ההשוואה הזאת בין המוצרים הפנסיונים חשוב שתהיה, טוב שהיא נכנסת בחקיקה הזאת. הנושא של שיעורי הפרשה נקבעים בצו פנסיה חובה. החוק הזה לא חוזר עליהם, כי החליטו שלא החוק הזה זה המקום שבו יקבעו אותם. יש הסדרים מיטיבים יותר שנעשים בין מעביד לבין מקום עבודה, בין מעביד לבין עובד או ארגון עובדים. אנחנו תומכים בחוק הזה.

הראל שרעבי:

אנחנו לא טוענים שמישהו עשה את זה במחשכים, אבל התוצאה שנגזרת מהאבחנה בשיעורי ההפרשות יוצרת עיוותים בשוק שאי אפשר להשלים איתם, לכן אנחנו מתקנים אותם. לא ייחסנו כוונות רעות למאן דהוא כזה או אחר.

עקיבא קלימן:

זה מה ששמעתי קודם.

דורית סלינגר:

כל אחד ואוזניו הוא.

שגית אפיק:

הסעיף הזה צריך תחילה?

דודי קופל:

חצי שנה מיום הפרסום.

שגית אפיק:

אוקי, לסעיף הזה תהיה תחילה.

היו"ר משה גפני:

אנחנו היום דנים רק בסעיף 4,5 ו-6(2). בפגרה נדון בכל החוק. יש לכם התנגדות לחוק הזה?

מאיר שביט:

יש לי התנגדות לעוד סעיף אחד, אבל זאת התנגדות בדרך של הבהרת הדברים.

היו"ר משה גפני :

אין התנגדות מהותית.

מאיר שביט :

על הסעיף הזה לא אמרתי כלום. אני חושב שזאת יוזמה טובה. צריך לשים לב למה שאמר פה מר קליימן. כדאי לתקן את שאר החוקים.

היו"ר משה גפני :

אין התנגדויות קריטיות. אני שואל שאלה טכנית, לא שאלה מהותית.

מאיר שביט :

לנו יש הערה בסעיף אחד.

היו"ר משה גפני :

תגידו אותה מתי שנהיה שם. סעיף 6(2).

דודי קופל :

בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (1) יבוא :

"(א1) רשאי עמית, על אף ההוראות לפי פסקה (1), למשוך כספים מקופת גמל לחיסכון" - צריך לשנות מקופת גמל לחיסכון לקופת גמל לא משלמת קצבה - "אם סך הכספים בחשבונותיו באותה קופת גמל אינו עולה על 7000 שקלים חדשים." ;

היו"ר משה גפני :

מה עם הבקשה שלי?

דורית סלינגר :

הסכומים הממוצעים של החשבונות האלה הם כ-1200 שקל. מדובר בסכומים מאוד קטנים. 15% מהאנשים פדו את הכספים האלה, שזה 30% מהכסף. הכסף היותר גדול יצא החוצה. לולא הסכומים האלה הממוצע אפילו היה נמוך יותר. אנחנו מסתכלים על הכספים הקטנים. למה היה לנו חשוב לתת אישור להוציא את הכספים האלה בפטור ממס? כי יש חשש שדמי ניהול בסוף היום יבואו ויאכלו מרכיב נכבד מאותו סכום ממוצע שהוא נמוך. אנחנו מדברים על כספים קטנים. מכאן הגענו לנושא של הטיפול בתחום הזה. ה-7000 שקל זאת נקודת האיזון בין העלויות שגובים היום מתוך החיסכון הזה, לבין הסכום עצמו. מכאן נקבע ה-7000 שקל. החשיבה הייתה לבוא ולטפל בכל אותם סכומים קטנים, לעודד אותם להוציא לפני שהם ייעלמו לחלוטין. החבריה של ה-7000, 8000 שקלים כבר יצאו החוצה, כי אלה סכומים משמעותיים. אני לא רוצה להגיד שזה הרבה מאוד כסף, אבל זה סכום ניכר. אנחנו באים ואומרים שהוראת השעה הזאת שמגבילה בזמן תבוא ותעקל בצורה מהירה מידי את החסכונות, לכן אנחנו רוצים לאפשר את זה לא כהוראת שעה אלא לתקופה פתוחה. אנחנו גם לא נסתפק בזה. אנחנו ננקוט בצעדים כדי לבוא וליצור חוזר הכספים האלה. לגבי שאלתך לגבי ה-8000, זאת לא האוכלוסייה שבה אנחנו מתמקדים. אנחנו מדברים על החשבונות הקטנים.

שגית אפיק :

זה סתם עניין של זמן. זה לא ש-8000 זה מישהו עשיר. זה עניין של כמה זמן הוא הפקיד.

דורית סלינגר :

עם 1200 ודמי הניהול שייגבו משם הוא לא יגיע ל-8000, הוא יגיע יותר קרוב לציר ה-0. אנחנו התמקדנו בהם.

היו"ר משה גפני:

7000 שקל לפני כמה שנים היו 8000.

דורית סלינגר:

זה כבר עלה.

הראל שרעבי:

הוספנו הצמדה, שזה כבר שיפור ביחס למצב הקיים.

היו"ר משה גפני:

למה אתם מתעקשים?

מאיר שביט:

אם זה סכומים קטנים, מה איכפת להם מה הגבול העליון?

היו"ר משה גפני:

איכפת מה הגבול העליון. אני חושב ש-8000 זה בסדר.

דורית סלינגר:

איפה שהוא אתה צריך לשים גבול.

היו"ר משה גפני:

8000 זה סביר.

הראל שרעבי:

אנחנו רוצים להרחיב את ההוראה גם לקרנות ותיקות.

היו"ר משה גפני:

זה מצוין. זאת הטבה באמת טובה. אני משבח אתכם על כך. אני חושב שזה טוב. אני לא חושב שזה משנה דרמטית את המצב.

דורית סלינגר:

כל עוד זה גבול עליון.

היו"ר משה גפני:

אני משבח אתכם גם על העניין של הקרן הוותיקה, כי זאת הטבה מאוד חשובה. סוכס שיהיה אפשר למשוך עד 8000 ₪.

אייל לב-ארי:

עכשיו שהוספנו את הקרן הוותיקה, האם את התקנות שהיו יצטרכו לתקן?

הראל שרעבי:

התקנות צריכות תיקון כי הן פקעו.

שגית אפיק:

אנחנו רוצים שהתקנות האלו יבואו לוועדת הכספים.

הראל שרעבי:

הן באות.

דודי קופל:

הסעיף המסמיך השתנה. הסעיף המסמיך הוא סעיף 23(ב).

הראל שרעבי:

זה כבר כתוב עכשיו.

היו"ר משה גפני:

אנחנו מצביעים על סעיף 4,5 ו-6(2) עם התיקונים שאמרנו כאן וכל מה שנקבע לעניין.

שגית אפיק:

התחילה של סעיף 5 היא 6 חודשים מיום הפרסום.

היו"ר משה גפני:

הכל חל מעכשיו, פרט לסעיף 5 שחל חצי שנה מיום הפרסום. מי בעד אישור הסעיפים האלה עם התיקונים, ירים את ידו, מי נגד, מי נמנע?

הצבעה

בעד – פה אחד

נגד – אין

נמנעים – אין

סעיפים 4,5 ו-6(2) אושרו

התיקונים אושרו, תודה רבה.

הישיבה ננעלה בשעה 12:15.